

การประเมินโครงการควบคุมการผลิตและบำรุงรักษาระบบประปาชุมชน
Project Evaluation of the production and maintenance Control
of community water supply system

สมชาย ธำรงสุข¹ วิรัตน์ เศรษฐสภาพร² กิตติวิทย์ บุญศิริ³
Somchai Thamrongsuk¹ Wirat Settasataporn² Kittivit Boonsiri³

บทคัดย่อ

การประเมินผลโครงการควบคุมการผลิตและบำรุงรักษาระบบประปาชุมชน ดำเนินตามรูปแบบการประเมินทุกขั้นตอนอย่างเป็นระบบในรูปแบบของ CIPP MODEL โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการควบคุมการผลิตและบำรุงรักษาระบบประปาชุมชน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตซึ่งเป็นการประเมินเพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการควบคุมการผลิตและบำรุงรักษาระบบประปาชุมชน มีลักษณะเป็นแบบประเมินเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงานเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ คือ แบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยเก็บข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้บริการจำนวน 29 คน และกลุ่มผู้รับบริการจำนวน 15 คน รวม 44 คน โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินโครงการด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้าด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ การประเมินโครงการ การผลิตและบำรุงรักษา ระบบประปาชุมชน

Abstract

Project evaluation of the project of the production and maintenance control of the community water supply system was implemented through a systematic assessment model at each step called CIPP MODEL with the objectives of evaluating the project to control the production and maintenance of the community water supply system, in terms of the environmental factor, the input factor, the process factor and the product factor. The evaluation helped the decision making concerning the project to control the production and maintenance of the community water supply system. The evaluation process was done after the project operation had completed. The tools used to evaluate the project were Rating Scale evaluation form. Data were collected from 29

service providers and 15 service recipients, in total of 44 people. The statistics used for data analysis were Mean and Standard Deviation. It was found that the results of the environmental factor, input factor, process factor and product factor in overall, were at high level.

Keywords

Project Evaluation, Production and Maintenance , Community Water Supply System

1. บทนำ

บริษัทจัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน) ส่งเสริมการใช้น้ำอย่างพอเพียงและถ่ายทอดความรู้ด้านการบริหารจัดการน้ำสู่ชุมชน เพื่อให้ชุมชนสามารถเข้าถึงแหล่งน้ำสะอาดและพึ่งพาตัวเองได้ การพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานเพื่อให้มีความพร้อมกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตในระยะยาว โดยมุ่งเน้นระบบน้ำซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาท้องถิ่นที่มีระบบการเกษตรกรรมเป็นฐาน ซึ่งสามารถสะท้อนความมุ่งมั่นต่อประเด็นดังกล่าว ผ่านการดำเนินกิจกรรม หรือโครงการต่าง ๆ ที่มีความโดดเด่น ได้แก่ โครงการอบรมประปาชุมชน เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2552 โดยมีการสำรวจความต้องการของชุมชน และสภาพปัจจุบันของระบบประปาหมู่บ้านที่มีอยู่ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและดำเนินการปรับปรุงระบบประปา รวมถึงจัดการฝึกอบรมให้แก่คณะกรรมการชุมชน ในเรื่องการปรับปรุงดูแลรักษา หรือพัฒนาระบบผลิตและคุณภาพน้ำให้ดียิ่งขึ้น รวมถึงให้ความรู้ด้านการบริหารกิจการประปา เรียนรู้ต้นทุนการผลิต และหลักการบริหารธุรกิจ เพื่อให้ชุมชนสามารถบริหารกิจการประปาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดการพึ่งพารัฐบาล ผลสำเร็จและบทเรียนที่ได้รับ โดยในปี 2561 – 2563 โครงการดังกล่าวได้รับการประสานงานร่วมกับ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกในการดำเนินการปรับปรุงระบบประปาชุมชน ด้วยวิธีการจัดฝึกอบรมให้กับครู นักเรียน นักศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก รวมถึงคณะกรรมการในชุมชน เพื่อให้ดำเนินการช่วยให้ชุมชนเข้าถึงแหล่งน้ำสะอาดได้มากกว่า 313 ล้านลิตร/ปี หรือ 5,731ครัวเรือน [1] โดยรูปแบบโครงการเป็นลักษณะการให้ความรู้กับบุคลากรที่เป็นผู้ดูแลควบคุมระบบประปาของชุมชนให้สามารถบริหารจัดการและสามารถควบคุมดูแลระบบประปาได้อย่างถูกวิธีซึ่งมีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประเทศ ในด้านการสร้างเศรษฐกิจและสังคมที่เข้มแข็ง มีการดำเนินนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล 16 ข้ออย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย และขยายโอกาส ในส่วนการเพิ่มรายได้รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน โดยบูรณาการร่วมไปกับการให้บริการผ่านศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix It Center) โดยมีเป้าหมายของการให้บริการในเขตพื้นที่ที่มีการบริหารประปาชุมชนหมู่บ้านในเขตจังหวัดระยอง จันทบุรี ชลบุรี

และตราด ซึ่งในปัจจุบันได้ดำเนินการเสร็จสิ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ในภาพรวมประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี คณะกรรมการในชุมชนรวมถึง ครู นักเรียน นักศึกษาที่เข้าร่วมในโครงการมีความภาคภูมิใจต่อความสำเร็จของโครงการที่สามารถเพิ่มสมรรถนะด้านการบำรุงรักษาระบบประปาชุมชนได้อย่างถูกต้องและบริการชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภค บริโภค ให้ประชาชนมีน้ำประปาสะอาด คุณภาพดีจากการดูแลและบำรุงรักษาระบบประปาที่มีสภาพพร้อมใช้งานตลอดเวลา

จากที่กล่าวมา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้เล็งเห็นความสำคัญของโครงการควบคุมการผลิตและบำรุงรักษาระบบประปาชุมชน จึงได้จัดทำแบบประเมินโครงการขึ้นเพื่อเป็นกระบวนการในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อสรุปผลว่าโครงการได้บรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ ตรงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ รวมถึงสรุปอุปสรรค/ปัญหา/ข้อเสนอแนะ เพื่อจัดทำเป็นแนวทางการพัฒนาโครงการ เพื่อสร้างความยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อประเมินโครงการควบคุมการผลิตและบำรุงรักษาระบบประปาชุมชนเกี่ยวกับด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

รูปแบบการประเมินแบบ CIPP MODEL [2] เป็นการประเมินวัตถุประสงค์และรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการควบคุมการผลิตและบำรุงรักษาระบบประปาชุมชน มีลักษณะเป็นแบบประเมินเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงานโดยประเมินในด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.1 การประเมินด้านสภาพแวดล้อม ซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนในการกำหนดวัตถุประสงค์

3.2 การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างเพื่อกำหนดรูปแบบของกิจกรรม

3.3 การประเมินด้านกระบวนการ เป็นการตัดสินใจในด้านการประยุกต์ใช้เพื่อควบคุมการดำเนินการของกิจกรรม

3.4 การประเมินด้านผลผลิต จะช่วยในการตัดสินใจเพื่อตัดสินใจและดูผลสำเร็จของโครงการควบคุมการผลิตและบำรุงรักษาระบบประปาชุมชน

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

การประเมินโครงการนี้ เป็นการประเมินภาพรวมผลสัมฤทธิ์ของโครงการ รูปแบบการประเมินเป็นแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในกระบวนการ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประเมินและเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน การประเมินโครงการควบคุมการผลิตและบำรุงรักษาระบบประปาชุมชน ใช้การประเมินรูปแบบ CIPP MODE ของสตัฟเฟิลบีม [2] ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

4.1 กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เข้าร่วมประเมิน รวม 44 คน แบ่งเป็น 2 ชุด ได้แก่

กลุ่มผู้ให้บริการ ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงาน คณะดำเนินงาน ผู้บริหารทั้งจากหน่วยงาน และสถานศึกษาที่เป็นตัวแทนของกลุ่มผู้ให้บริการ จำนวน 29 คน

กลุ่มผู้รับบริการ ได้แก่ ชาวบ้านในชุมชนที่เข้าร่วมโครงการประจำปี 2561- 2563 ที่เป็นตัวแทนของกลุ่มผู้รับบริการ จำนวน 15 คน

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ ควบคุมการผลิตและบำรุงรักษาระบบประปาชุมชน มี 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไป จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อการประเมินโครงการรูปแบบ CIPP Model มีจำนวน 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ด้านสภาพแวดล้อม	จำนวน 10 ข้อ
ตอนที่ 2 ด้านปัจจัยนำเข้า	จำนวน 9 ข้อ
ตอนที่ 3 ด้านกระบวนการ	จำนวน 8 ข้อ
ตอนที่ 4 ด้านผลผลิต	จำนวน 8 ข้อ

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

4.2.1 ศึกษาวิธีการประเมินโครงการจากวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ และการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินกิจกรรมแบบ CIPP MODEL

4.2.2 จัดทำแบบประเมินการดำเนินโครงการ ควบคุมการผลิตและบำรุงรักษาระบบประปาชุมชน ครอบคลุมประเด็นพิจารณา 4 ด้าน ดังนี้

4.4.2.1 การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) เกี่ยวกับหลักการ วัตถุประสงค์ เป้าหมายของกิจกรรม และการเตรียมการดำเนินกิจกรรม จำนวน 10 ข้อ

4.2.2.2 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เกี่ยวกับบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้และงบประมาณ จำนวน 9 ข้อ

4.2.2.3 การประเมินกระบวนการ (Process) เกี่ยวกับการดำเนินงานกิจกรรม การดำเนินงานตามกิจกรรม การนิเทศติดตามผล และการประเมินผล จำนวน 8 ข้อ

4.2.2.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เกี่ยวกับผลการดำเนินงานของโครงการ และคุณภาพความสำเร็จ จำนวน 8 ข้อ

4.2.3 นำแบบประเมินการดำเนินโครงการ ควบคุมการผลิตและบำรุงรักษาระบบประปา ชุมชน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อความถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมโดยใช้ IOC ผลการประเมินพบว่า รายการประเมินทุกรายการมีความสอดคล้องกับด้านของการประเมิน โดยมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00

4.2.4 นำแบบประเมินการดำเนินกิจกรรมไปทดลองใช้ จำนวน 30 คน เพื่อนำมาหาค่าความเที่ยงโดยใช้ สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) [3] พบว่า ได้ค่าความเที่ยงของแบบประเมินคือ 0.85

4.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3.1 ค่าความถี่ แสดงผลเป็นร้อยละ

4.3.2 ค่าเฉลี่ย

$$\text{ใช้สูตร } \bar{X} = \frac{\sum f \times}{N}$$

โดย

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$\sum f \times = \text{ผลรวมของความถี่ของคะแนนทั้งหมด}$$

$$N = \text{จำนวนผู้ประเมินทั้งหมด}$$

4.3.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$\text{ใช้สูตร S.D.} = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

$$\text{S.D.} = \text{ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน}$$

$$\sum X^2 = \text{ผลรวมของกำลังสองของคะแนน}$$

$$(\sum x)^2 = \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง}$$

$$n = \text{จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง}$$

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ผลการประเมินกิจกรรม ใช้ \bar{X} , ร้อยละ, S.D. และเปรียบเทียบกับเกณฑ์เฉลี่ย ดังนี้ เกณฑ์การแปลความหมาย [4]

4.51 – 5.00 หมายถึง มีผลการประเมินอยู่ในระดับ มากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีผลการประเมินอยู่ในระดับ มาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีผลการประเมินอยู่ในระดับ ปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีผลการประเมินอยู่ในระดับ น้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีผลการประเมินอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

5. ผลการวิจัย

การวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นโครงการควบคุมการผลิตและบำรุงรักษาระบบประปาชุมชน มีดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่ตอบแบบสอบถามในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้รายงานได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโครงการควบคุมการผลิตและบำรุงรักษาระบบประปาชุมชน ในรูปแบบของตารางและการบรรยายตารางเปรียบเทียบค่าสถิติต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		ผลการวิเคราะห์	
		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	หญิง	4	9.09
	ชาย	40	90.91
อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	4	9.09
	21 – 30 ปี	12	27.27
	31 – 40 ปี	16	36.36
	41 – 50 ปี	10	22.73
	เกิน 50 ปีขึ้นไป	2	4.55
อาชีพ	เกษตรกร	4	9.09
	รับจ้าง	0	0.00
	นักเรียน – นักศึกษา	8	18.18
	พนักงานรัฐ/เจ้าหน้าที่	32	72.73
	พนักงานเอกชน	0	0.00
ผลรวม		44	100.00
ความเกี่ยวข้องกับโครงการ	กลุ่มผู้รับบริการ	15	34.09
	กลุ่มผู้ให้บริการ / ผู้ปฏิบัติงาน/คณะดำเนินงาน	29	65.90
ผลรวม		44	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 44 คน จำแนกตามเพศ ได้แก่ เพศชายจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 90.91 และเพศหญิงจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09

จำแนกตามอายุ ได้แก่ อายุต่ำกว่า 20 ปีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 ระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 27.27 ระหว่าง 31 – 40 ปีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 36.36 อายุระหว่าง 41-50 ปีจำนวน 10 คน คิดเป็น 22.73 และเกิน 50 ปีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.55

จำแนกตามอาชีพ ได้แก่ เกษตร จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 นักเรียน-นักศึกษา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18 และพนักงานรัฐ/เจ้าหน้าที่ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 72.73

ความเกี่ยวข้องกับโครงการ ได้แก่ เป็นผู้ให้บริการ/ผู้ปฏิบัติงาน/คณะดำเนินงาน จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 65.90 และเป็นผู้ได้รับการบริการจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 34.09 ตามลำดับ

5.2 การวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามโครงการควบคุมการผลิตและบำรุงรักษาระบบประปาชุมชน เป็นรายด้าน

ข้อคำถาม	ผลการวิเคราะห์			
	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ ที่
ด้านสภาพแวดล้อม (Context evaluation : C)	4.38	0.72	มาก	1
ด้านปัจจัยนำเข้า (Input evaluation : I)	4.22	0.83	มาก	4
ด้านกระบวนการ (Process evaluation : P)	4.26	0.77	มาก	3
ด้านผลผลิต (Product evaluation : P)	4.35	0.79	มาก	2
ผลเฉลี่ยรวม	4.30	0.77	มาก	-

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.30, S.D.=0.77$) พิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านสภาพแวดล้อม (Context evaluation : C) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} =4.38, S.D.=0.72$) ลำดับที่ 2 ด้านผลผลิต (Product evaluation : P) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} =4.35, S.D.=0.79$) ลำดับที่ 3 ด้านกระบวนการ (Process evaluation : P) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} =4.26, S.D.=0.77$) และลำดับที่ 4 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input evaluation : I) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} =4.22 , S.D.=0.83$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามโครงการควบคุมการผลิตและบำรุงรักษาระบบประปาชุมชน ด้านสภาพแวดล้อม (Context evaluation : C)

ข้อความคำถาม	ผลการวิเคราะห์			
	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ ที่
ด้านสภาพแวดล้อม (Context evaluation : C)				
1. หลักการของโครงการควบคุมการผลิตและบำรุงรักษาระบบประปาชุมชน มีความสอดคล้องตรงกันนโยบายการพัฒนาของชุมชนในท้องถิ่น	4.55	0.59	มากที่สุด	1
2. วัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น มีความชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดผลลัพธ์ได้จริง	4.36	0.65	มาก	6
3. รูปแบบโครงการ ควรจัดให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อความยั่งยืน	4.36	0.65	มาก	7
4. เป้าหมายของโครงการ ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ มีความสอดคล้องกับบริบทของชุมชนในท้องถิ่น	4.45	0.59	มาก	5
5. กิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินโครงการ มีความหลากหลาย สอดคล้องกับบริบทของแต่ละชุมชนในท้องถิ่น	4.32	0.71	มากที่สุด	2
6. กิจกรรมและการดำเนินโครงการ มีส่วนในการพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติ (นักเรียน นักศึกษา ครูที่เข้าร่วมกิจกรรม) จนสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดได้	4.50	0.73	มาก	3
7. ระยะเวลาในการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรม มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการปฏิบัติ	4.09	0.96	มากที่สุด	10

ข้อความถาม	ผลการวิเคราะห์			
	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ ที่
8. สัดส่วนของผู้ดำเนินโครงการในแต่ละกิจกรรม มีความเหมาะสมพอเพียง	4.23	0.86	มาก	9
9. กิจกรรมของโครงการ ได้เอื้อให้เกิดความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา หน่วยงานที่สนับสนุน และชุมชนที่รับบริการ ได้เป็นอย่างดี	4.50	0.66	มาก	4
10. ผลลัพธ์ที่เกิดของโครงการ สามารถนำไปเป็นตัวอย่างที่ดีในการประชาสัมพันธ์หน่วยงาน ชุมชน และสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี	4.41	0.79	มาก	8
ผลเฉลี่ยรวม	4.38	0.72	มาก	-

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อม (Context evaluation : C) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38, S.D. = 0.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ลำดับที่ 1 หลักการของโครงการควบคุมการผลิตและบำรุงรักษาระบบประปาชุมชน มีความสอดคล้องตรงกับนโยบายการพัฒนาของชุมชนในท้องถิ่น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55, S.D. = 0.59$) ลำดับที่ 2 กิจกรรมและการดำเนินโครงการ มีส่วนในการพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติ (นักเรียน นักศึกษา ครูที่เข้าร่วมกิจกรรม) จนสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดได้ ($\bar{X} = 4.50, S.D. = 0.73$) ลำดับที่ 3 กิจกรรมของโครงการได้เอื้อให้เกิดความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา หน่วยงานที่สนับสนุน และชุมชนที่รับบริการ ได้เป็นอย่างดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50, S.D. = 0.66$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามโครงการควบคุมการผลิตและบำรุงรักษาระบบประปาชุมชน ด้านปัจจัยนำเข้า (Input evaluation)

ข้อคำถาม	ผลการวิเคราะห์			
	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ ที่
ด้านปัจจัยนำเข้า (Input evaluation : I)				
11. ความรู้ความสามารถของวิทยากรที่ให้การอบรมมีความเหมาะสม	4.36	0.84	มาก	3
12. วิทยากรที่ให้การอบรมสามารถให้คำแนะนำและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี	4.32	0.77	มาก	6
13. เนื้อหาองค์ความรู้ที่ถ่ายทอดเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการดำเนินของโครงการ	4.23	0.68	มาก	7
14. ครู และนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้และทักษะที่เหมาะสมต่อโครงการ	4.36	0.65	มาก	4
15. ครู และนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการมีจำนวนที่พอเพียง	4.00	1.01	มาก	8
16. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานตามโครงการมีความเหมาะสมเพียงพอ	3.91	1.14	มาก	9
17. การจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานมีความเพียงพอและตรงกับความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น	4.40	0.81	มาก	2
18. สถานที่ที่ใช้ในการปฏิบัติงานตามโครงการมีความเหมาะสม	4.41	0.73	มาก	1
19. การดำเนินโครงการก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างผู้ปฏิบัติงานกับคนในชุมชนเป็นอย่างดี	4.36	0.89	มาก	5
ผลเฉลี่ยรวม	4.22	0.83	มาก	-

จากตารางที่ 4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้า (Input evaluation : I) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22, S.D.=0.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ลำดับที่ 1 สถานที่ที่ใช้ในการปฏิบัติงานตามโครงการมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41, S.D.=0.73$) ลำดับที่ 2 การจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานมีความเพียงพอและตรงกับความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40, S.D.=0.81$) และลำดับที่ 3 มีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติความรู้ความสามารถของวิทยากรที่ให้การอบรมมีความเหมาะสม ครู และนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้และทักษะที่เหมาะสมต่อโครงการ และการดำเนินโครงการก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างผู้ปฏิบัติงานกับคนในชุมชนเป็นอย่างดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36, S.D.=0.89$) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามโครงการควบคุมการผลิตและบำรุงรักษาระบบประปาชุมชน ด้านกระบวนการ (Process evaluation : P)

ข้อคำถาม	ผลการวิเคราะห์			
	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ ที่
ด้านกระบวนการ (Process evaluation : P)				
20. มีกระบวนการสำรวจความคิดเห็นของคนในชุมชนถึงปัญหาและความต้องการที่เกี่ยวกับระบบน้ำในชุมชน	4.55	0.51	มากที่สุด	1
21. มีกระบวนการสรรหาครู นักเรียน นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมตามความชำนาญอย่างเหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการ	4.20	0.77	มาก	5
22. มีการกำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน	4.20	0.83	มาก	6
23. มีการให้ความรู้ ประชุมชี้แจงเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องผู้รับผิดชอบมีความเข้าใจในกระบวนการปฏิบัติอย่างชัดเจน	4.15	0.75	มาก	7

ข้อความคำถาม	ผลการวิเคราะห์			
	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ ที่
24. รูปแบบกระบวนการการดำเนินงานกิจกรรมของโครงการตั้งแต่อบรม ถ่ายทอดความรู้ ตลอดจนมือปฏิบัติเป็นไปอย่างเหมาะสม ชัดเจน	4.30	0.73	มาก	3
25. มีการนิเทศ ติดตาม ให้คำแนะนำระหว่างการดำเนินงานในโครงการจากผู้รับผิดชอบโครงการ	4.05	1.00	มาก	8
26. กิจกรรมที่จัดขึ้นช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามนโยบายที่กำหนดไว้	4.30	0.73	มาก	4
27. มีการส่งมอบผลการปฏิบัติงานและประชาสัมพันธ์ให้กับชุมชนในท้องถิ่นทราบอย่างชัดเจน	4.35	0.81	มาก	2
ผลเฉลี่ยรวม	4.26	0.77	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นด้านกระบวนการ (Process evaluation : P) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D.=0.77) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ลำดับที่ 1 การมีกระบวนการสำรวจความคิดเห็นของคนในชุมชนถึงปัญหาและความต้องการที่เกี่ยวข้องกับระบบน้ำในชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D.=0.51) ลำดับที่ 2 คือ มีการส่งมอบผลการปฏิบัติงาน และประชาสัมพันธ์ให้กับชุมชนในท้องถิ่นทราบอย่างชัดเจน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D.=0.81) และลำดับที่ 3 รูปแบบกระบวนการการดำเนินงานกิจกรรมของโครงการตั้งแต่อบรม ถ่ายทอดความรู้ ตลอดจนมือปฏิบัติเป็นไปอย่างเหมาะสม ชัดเจน และกิจกรรมที่จัดขึ้นช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามนโยบายที่กำหนดไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D.=0.73) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามโครงการควบคุมการผลิตและบำรุงรักษาระบบประปาชุมชน ด้านผลผลิต (Product evaluation : P)

ข้อความถาม	ผลการวิเคราะห์			
	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ ที่
ด้านผลผลิต (Product evaluation : P)				
28. ชุมชนในท้องถิ่นสามารถใช้ประโยชน์จากผลผลิตที่ได้จากโครงการอย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ	4.55	0.90	มากที่สุด	1
29. ชุมชนในท้องถิ่นมีองค์ความรู้ที่สามารถบำรุงรักษาผลผลิตที่ได้จากโครงการได้อย่างยั่งยืน	4.32	0.64	มาก	4
30. ครู และนศ. ที่ปฏิบัติสามารถใช้อองค์ความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดให้กับชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.18	0.84	มาก	8
31. ผลผลิตที่ได้จากโครงการก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนเป็นอย่างดี	4.50	0.73	มาก	2
32. ผลผลิตที่ได้จากโครงการ มีผลให้เกิดความเข้มแข็งของภาคการเกษตรหรืออาชีพที่ต้องใช้น้ำในพื้นที่	4.27	0.82	มาก	6
33. ผลผลิตที่ได้จากโครงการทำให้ชุมชนสามารถบริหารจัดการน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดปัญหาการขาดแคลนน้ำได้อย่างชัดเจน	4.32	0.77	มาก	5
34. ผลผลิตที่ได้จากโครงการทำให้คนในชุมชนมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์และเป้าหมายของผู้ดำเนินโครงการอย่างชัดเจน	4.23	0.86	มาก	7
35. ชุมชนสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรส่วนอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกันได้	4.41	0.79	มาก	3
ผลเฉลี่ยมรวม	4.35	0.79	มาก	-

จากตารางที่ 6 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นด้านผลผลิต (Product evaluation : P) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D.=0.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ลำดับที่ 1 ชุมชนในท้องถิ่นสามารถใช้ประโยชน์จากผลผลิตที่ได้จากโครงการอย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D.=0.90) ลำดับที่ 2 ผลผลิตที่ได้จากโครงการก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนเป็นอย่างดี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D.=0.73) และลำดับที่ 3 ชุมชนสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรส่วนอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกันได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D.=0.79) ตามลำดับ

6. สรุปผลการวิจัย

6.1 ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 44 คน จำแนกตามเพศ ได้แก่ เพศชาย จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 90.91 และเพศหญิง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09

จำแนกตามอายุ ได้แก่ อายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 ระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 27.27 ระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 36.36 อายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 22.73 และเกิน 50 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.55

จำแนกตามอาชีพ ได้แก่ เกษตร จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 นักเรียน-นักศึกษา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18 และพนักงานรัฐ/เจ้าหน้าที่ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 72.73

ความเกี่ยวข้องกับโครงการ ได้แก่ เป็นผู้ให้บริการ/ผู้ปฏิบัติงาน/คณะดำเนินงาน จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 65.90 และเป็นผู้ได้รับบริการ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 34.09 ตามลำดับ

6.2 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D.=0.77) พิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านสภาพแวดล้อม (Context evaluation : C) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D.=0.72) ลำดับที่ 2 ด้านผลผลิต (Product evaluation : P) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D.=0.79) ลำดับที่ 3 ด้านกระบวนการ (Process evaluation : P) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D.=0.77) และลำดับที่ 4 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input evaluation : I) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D.=0.83) ตามลำดับ

ด้านสภาพแวดล้อม (Context evaluation : C) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D.=0.72) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ลำดับที่ 1 หลักการของโครงการควบคุมการผลิต และบำรุงรักษาระบบประปาชุมชน มีความสอดคล้องตรงกับนโยบายการพัฒนาของชุมชนในท้องถิ่น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D.=0.59) ลำดับที่ 2 กิจกรรมและการดำเนินโครงการ มีส่วนในการพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติ (นักเรียน นักศึกษา ครูที่เข้าร่วมกิจกรรม) จนสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดได้ ($\bar{X} = 4.50$, S.D.=0.73) ลำดับที่ 3 กิจกรรมของโครงการ ได้เอื้อให้เกิดความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา หน่วยงานที่สนับสนุน และชุมชนที่รับบริการได้เป็นอย่างดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D.=0.66) ตามลำดับ

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input evaluation : I) พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22, S.D.=0.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับสูงสุด 3 ลำดับแรกได้แก่ ลำดับที่ 1 สถานที่ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ตามโครงการมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41, S.D.=0.73$) ลำดับที่ 2 การจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานมีความเพียงพอและตรงกับความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40, S.D.=0.81$) และลำดับที่ 3 มีความคิดเห็นว่า ความรู้ความสามารถของวิทยากรที่ให้การอบรม มีความเหมาะสม, ครู และนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ มีความรู้และทักษะที่เหมาะสมต่อโครงการ และการดำเนินโครงการ ก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างผู้ปฏิบัติงานกับคนในชุมชน เป็นอย่างดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36, S.D.=0.89$) ตามลำดับ

ด้านกระบวนการ (Process evaluation : P) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26, S.D.=0.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ลำดับที่ 1 การมีกระบวนการสำรวจความคิดเห็นของคนในชุมชนถึงปัญหาและความต้องการที่เกี่ยวข้องกับระบบน้ำในชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55, S.D.=0.51$) ลำดับที่ 2 คือ มีการส่งมอบผลการปฏิบัติงานและประชาสัมพันธ์ให้กับชุมชนในท้องถิ่นทราบอย่างชัดเจน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35, S.D.=0.81$) และลำดับที่ 3 รูปแบบกระบวนการการดำเนินกิจกรรมของโครงการตั้งแต่อบรม ถ่ายทอดความรู้ ตลอดจนลงมือปฏิบัติ เป็นไปอย่างเหมาะสม ชัดเจน และกิจกรรมที่จัดขึ้นช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามนโยบายที่กำหนดไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30, S.D.=0.73$) ตามลำดับ

ด้านผลผลิต (Product evaluation : P) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35, S.D.=0.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ลำดับที่ 1 ชุมชนในท้องถิ่นสามารถใช้ประโยชน์จากผลผลิตที่ได้จากโครงการอย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55, S.D.=0.90$) ลำดับที่ 2 ผลผลิตที่ได้จากโครงการก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนเป็นอย่างดี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50, S.D.=0.73$) และลำดับที่ 3 ชุมชนสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรส่วนอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกันได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41, S.D.=0.79$) ตามลำดับ

7. อภิปรายผล

การประเมินผลโครงการควบคุมการผลิตและบำรุงรักษาระบบประปาชุมชนดำเนินตามรูปแบบการประเมินมีผลการประเมินที่อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ประเด็นการประเมินบริบทหรือสภาพแวดล้อมโครงการควบคุมการผลิตและบำรุงรักษาระบบประปาชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นโครงการที่มีความสอดคล้องตรงกับนโยบายการพัฒนาของชุมชนในท้องถิ่น กิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินโครงการที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่มีความหลากหลาย

สอดคล้องกับบริบทของแต่ละชุมชนในท้องถิ่น และกิจกรรมและการดำเนินโครงการมีส่วนในการพัฒนา ศักยภาพของผู้ปฏิบัติ (นักเรียน/นักศึกษา/ครูที่เข้าร่วมกิจกรรม) จนสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กิจกรรมที่กำหนดขึ้นตรงกับความต้องการของชุมชนและนโยบายของสถานศึกษา ที่ต้องการพัฒนาศักยภาพทั้งทางวิชาการและวิชาชีพให้กับนักเรียนนักศึกษา/ครูที่เข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับ ญัตติวรรณ แยมละมัย และ สุณี หงส์วิเศษ [5] ได้ศึกษาการประเมินผลโครงการส่งเสริม สุขภาพผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้ปฏิบัติสามารถกำหนด เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการให้สอดคล้องกับปัญหา และสอดคล้องกับความต้องการ ของผู้รับบริการ โดยพิจารณาจากบริบทหรือสภาพแวดล้อมของพื้นที่ที่จะส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการ

2. ประเด็นการประเมินปัจจัยนำเข้า โครงการควบคุมการผลิตและบำรุงรักษาระบบประปาชุมชน โครงการเลือกระบบสถานที่ที่ใช้ในการปฏิบัติงานตามโครงการอย่างเหมาะสมตรงกับวัตถุประสงค์ ของบริษัทที่ต้องการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคในท้องถิ่น โดยมีการสำรวจ สอบถามความต้องการของชุมชน รวมถึงโครงการยังมีแนวทางการจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานได้อย่างเพียงพอ และ ตรงกับความต้องการของชุมชนในท้องถิ่นที่มีความหลากหลายได้เป็นอย่างดี การเลือกวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถที่ทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับชาวบ้านมีความเหมาะสม การเลือกครู และนักศึกษาจากสถานศึกษาให้เข้าร่วมโครงการในฐานะผู้ปฏิบัติงานในโครงการมีความรู้และทักษะ ที่เหมาะสมต่อการดำเนินโครงการก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างผู้ปฏิบัติงานกับคนในชุมชนเป็นอย่างดี ทำให้โครงการบังเกิดความสำเร็จ ได้ประสิทธิภาพตามที่เป้าหมายกำหนด สอดคล้องกับผลการวิจัย สอดคล้องกับหลักการประเมินรูปแบบ CIPP Model ซึ่งสตีฟเฟิลบีม [2] ได้กล่าวถึงปัจจัยนำเข้าว่าโครงการ นั้นจะทำให้เกิดการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพดีขึ้นได้และจะเกี่ยวข้องกับงบประมาณการวางแผนงานการเลือก กิจกรรมในโครงการที่คาดว่าจะทำให้โครงการหรือแผนงานนั้นประสบความสำเร็จ ดังนั้นการประเมินปัจจัย นำเข้าจึงถือว่าเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นการประเมินถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของโครงการสอดคล้องกับ การศึกษาของ จิรนัย สืบโสธร [6] เจน บุญไพรัตน์สกุล [7] และพรชนก ฌรงคมี [8]

3. ประเด็นการประเมินด้านกระบวนการในการดำเนินโครงการควบคุมการผลิตและบำรุงรักษา ระบบประปาชุมชน ให้เกิดประสิทธิภาพ ผู้บริหารโครงการมีกระบวนการเบื้องต้น คือ การสำรวจความคิดเห็น ของคนในชุมชนถึงปัญหา และความต้องการที่เกี่ยวข้องกับระบบน้ำในชุมชน และหลังจากดำเนินการเสร็จสิ้น ได้จัดให้มีการส่งมอบผลการปฏิบัติงาน รวมถึงการประชาสัมพันธ์ให้กับชุมชนในท้องถิ่นทราบอย่างชัดเจน ทำให้รูปแบบกระบวนการการดำเนินกิจกรรมของโครงการตั้งแต่อบรม ถ่ายทอดความรู้ ตลอดจนลงมือปฏิบัติ เป็นไปอย่างเหมาะสม ชัดเจน และกิจกรรมที่จัดขึ้นช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามนโยบาย ที่กำหนดไว้ ทำให้ชุมชนที่โครงการเข้าไปพัฒนาปรับปรุงเกิดความพึงพอใจและเห็นคุณค่าของโครงการ นี้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วิรงรอง จรรย์รักษ์ [9] พรรณพิไล ศรีอาภรณ์ และมัลลิกา พรหมโชติ [10] ที่พบว่าการพัฒนาศักยภาพของแกนนำจะเสริมความเข้มแข็งของชุมชนได้

4. ประเด็นการประเมินด้านผลผลิต ชุมชนในท้องถิ่นให้การยอมรับว่าสามารถใช้ประโยชน์จากระบบการผลิตและบำรุงรักษาระบบประปาชุมชนอย่างคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนเป็นอย่างดี อีกทั้งชุมชนยังสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรส่วนอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกันได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเอกสุธี พยุหมนตรี [11] ที่ระบุว่าการเรียนรู้เป็นกลุ่มแบบมีส่วนร่วมและสร้างเสริมศักยภาพขององค์กรชุมชนในการเป็นแกนนำในการดำเนินงานเป็นวิธีการหนึ่งในการแก้ไขปัญหาของชุมชน

8. ข้อเสนอแนะในการประเมินโครงการ/กิจกรรม

8.1 ด้านเนื้อหาและกระบวนการจัดอบรม

มีความเหมาะสมและเนื้อหาเน้นการปฏิบัติให้ผู้เข้าอบรมสามารถนำไปปรับใช้ได้จริง ก่อให้เกิดองค์ความรู้ที่ยั่งยืน สมบูรณ์ เช่น การต่อวงจรควบคุมมอเตอร์ – การเรียนรู้กระบวนการกรองน้ำ

8.2 ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนในการลงพื้นที่ปฏิบัติ

มีการระบุขั้นตอนที่ละเอียด เหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อชุมชนอย่างมาก แต่ควรจะดำเนินการช่วงปิดภาคเรียน เพื่อไม่ให้กระทบกับการเรียนการสอนในการลงพื้นที่ปฏิบัติงาน และควรเน้นการบริการชุมชนในพื้นที่ของสถานศึกษา เนื่องจากสามารถนำไปใช้อ้างอิงกับโครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนของสถานศึกษาได้

8.3 ด้านผลลัพธ์/ผลผลิตของโครงการ

บริษัทจัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน) และสถานศึกษาได้เสริมสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนในพื้นที่ โดยผ่านการประสานงานของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก ทำให้ได้มีโอกาสในการประชาสัมพันธ์การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาในทุกกระดับ รวมถึงได้ให้ครู นักเรียน/นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการใช้องค์ความรู้ทางวิชาชีพในการให้บริการวิชาการ วิชาชีพแก่สังคม ชุมชน ก่อให้เกิดภาพลักษณ์และทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

9. เอกสารอ้างอิง

- [1] บริษัทจัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน). (2561) ข้อมูลความยั่งยืน : กรอบการพัฒนาด้านชุมชน โครงการส่งเสริมคุณภาพชีวิตชุมชน
- [2] Stufflebeam, D.L., & et al. (1971). Educational Evaluation and Decision – Making. Itasca, Illinois : Peacock.
- [3] Cronbach, L. J. (1970). Essentials of Psychological Testing. 3 rd ed., New York : Harper & Row, Publishers, Inc.,
- [4] บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. นครศรีธรรมราช : โรงเรียนบางขันวิทยา
- [5] ญัฐวรรณ แยมละมัย และ สุณี หงษ์วิเศษ. (2561). การประเมินผลโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุเทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม
- [6] จิรน้อย สืบโสธร. (2551). การประเมินผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยใช้ CIPP Model : กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านเกิดโฮ่ ตำบลกะทู้ อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต. ปริญญารัฐประศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต, วิทยาลัยการ ปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- [7] เจน บุญไพรัตน์สกุล. (2552). การส่งเสริมสุขภาพจิตผู้สูงอายุที่ประสบภัยสึนามิ. วารสารโรงพยาบาลศรีธัญญา
- [8] พรชนก ณรงค์มี. (2554). การใช้แบบจำลอง CIPP ในการประเมินการรับเลี้ยงชีพของผู้สูงอายุ : กรณีศึกษา เทศบาลนนทบุรี. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ 45 The Journal of Boromara jonani College of Nursing, Nakhonratchasima Vol. 19 No. 2 July-December 2013 สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- [9] วิรงรอง จรรย์รักษ์. (2551). การพัฒนาศักยภาพแกน นำในการตรวจเต้านมด้วยตนเองในสตรีวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, คณะ พยาบาลศาสตร์, มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- [10] พรรณพิไล ศรีอาภรณ์ และ มัลลิกา พรหมโชติ. (2553). พัฒนาศักยภาพสตรีแกนนำ ในการส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพสตรีวัยเจริญพันธุ์. เชียงใหม่: คณะพยาบาลศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [11] เอกสิทธิ์ พุฒมนตรี. (2538). ศักยภาพขององค์กรชุมชนในการดำเนินงานเรื่องโรคเอดส์ในชุมชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่